

**«Кластер» як один
із методів
формування
критичного
мислення школярів**

Слово «кластер» походить з англійської мови (*cluster* – пучок, рій, скупчення).

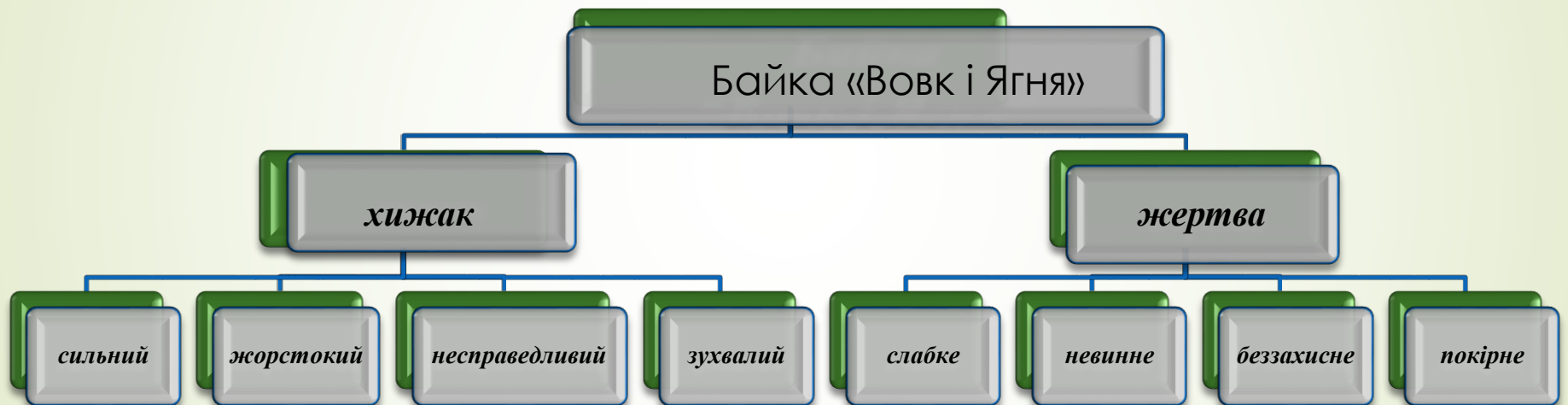
Кластер – виділення смислових одиниць тексту та їх графічне оформлення у формі пучка. Кластер включає ключові слова, ідеї, подані у логічній послідовності текстових суб'єктів, котрі створюють цілісну і наочну картину. Метод «кластера» дозволяє представити на уроці великий обсяг інформації в структурованому і систематизованому вигляді, виявити ключові слова теми.

Метод кластера

- **Кластер** включає ключові слова, ідеї, подані у логічній послідовності текстових суб'єктів, котрі створюють цілісну і наочну картину.

Правила створення кластера

1. Посередині чистого листка (класної дошки), документу Word, слайді Power Point записуємо ключове слово чи речення теми.

2. Кругом нього - слова чи речення, що доповнюють тему.

3. Довкола записаних слів з'являються «супутники» і встановлюються нові логічні зв'язки.

4. Записуємо стільки ідей, скільки їх називають діти.

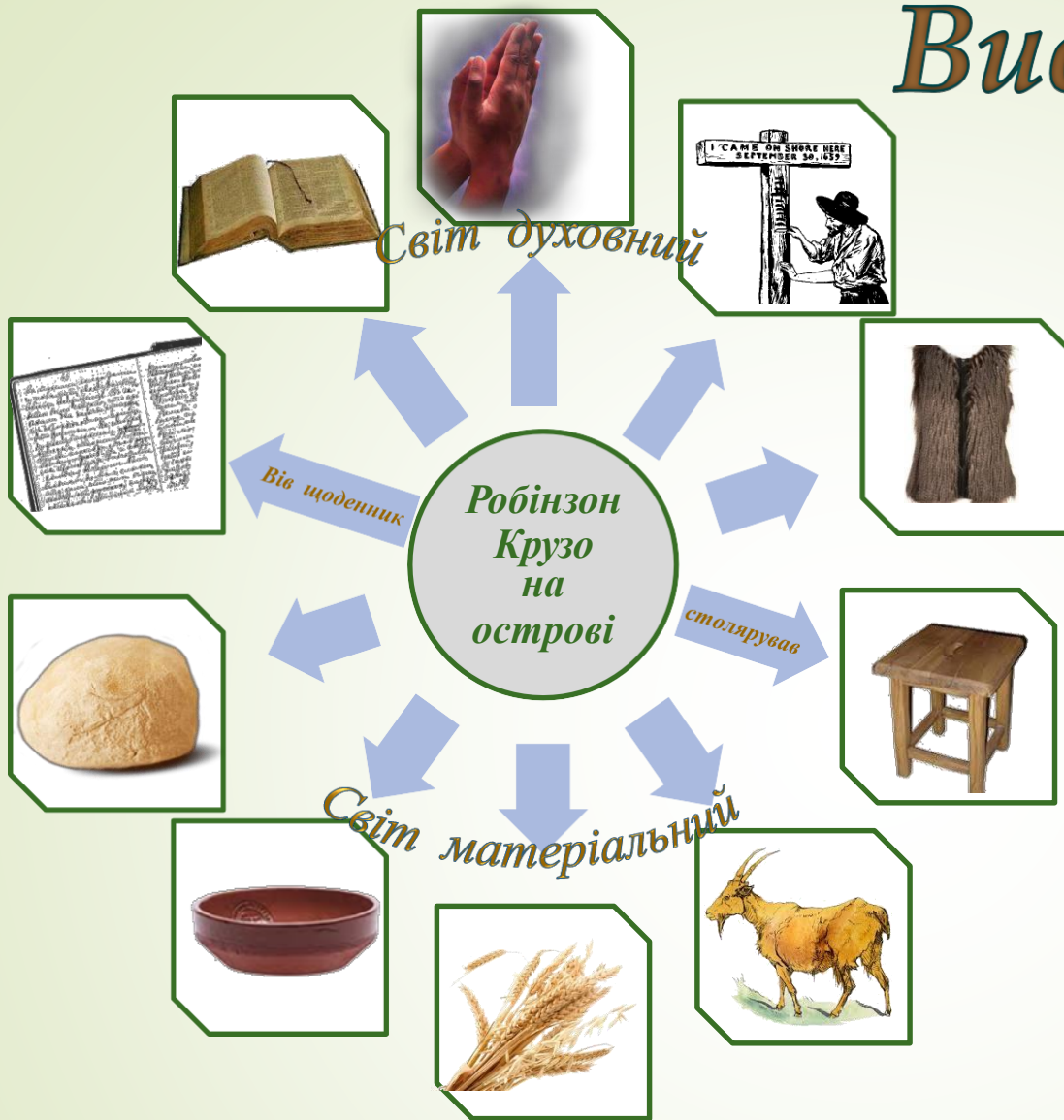
Внаслідок цього з'являється структура, яка графічно відображає послідовність процесу мислення, визначає інформаційне поле заданої теми.

Іноді таку техніку називають *«наочним мозковим штурмом»*.

Види кластера

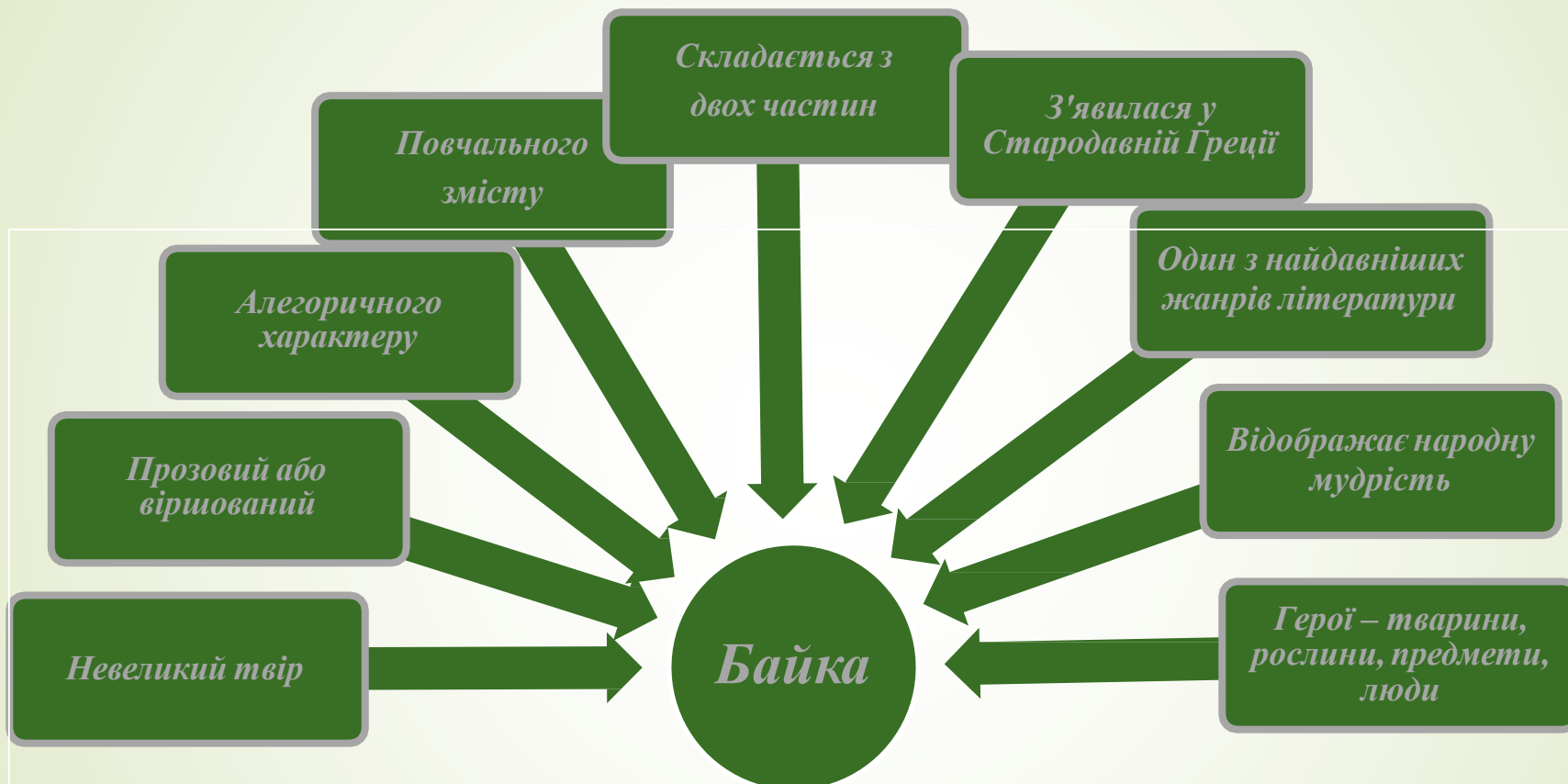

- зворотній;
- предметний;
- класичний;
- з нумерацією слів;
- паперовий;
- мультимедійний;
- кластер-образ

Метод “класичного кластера”

(систематизація уже відомої інформації і визначення прогалин у знаннях)

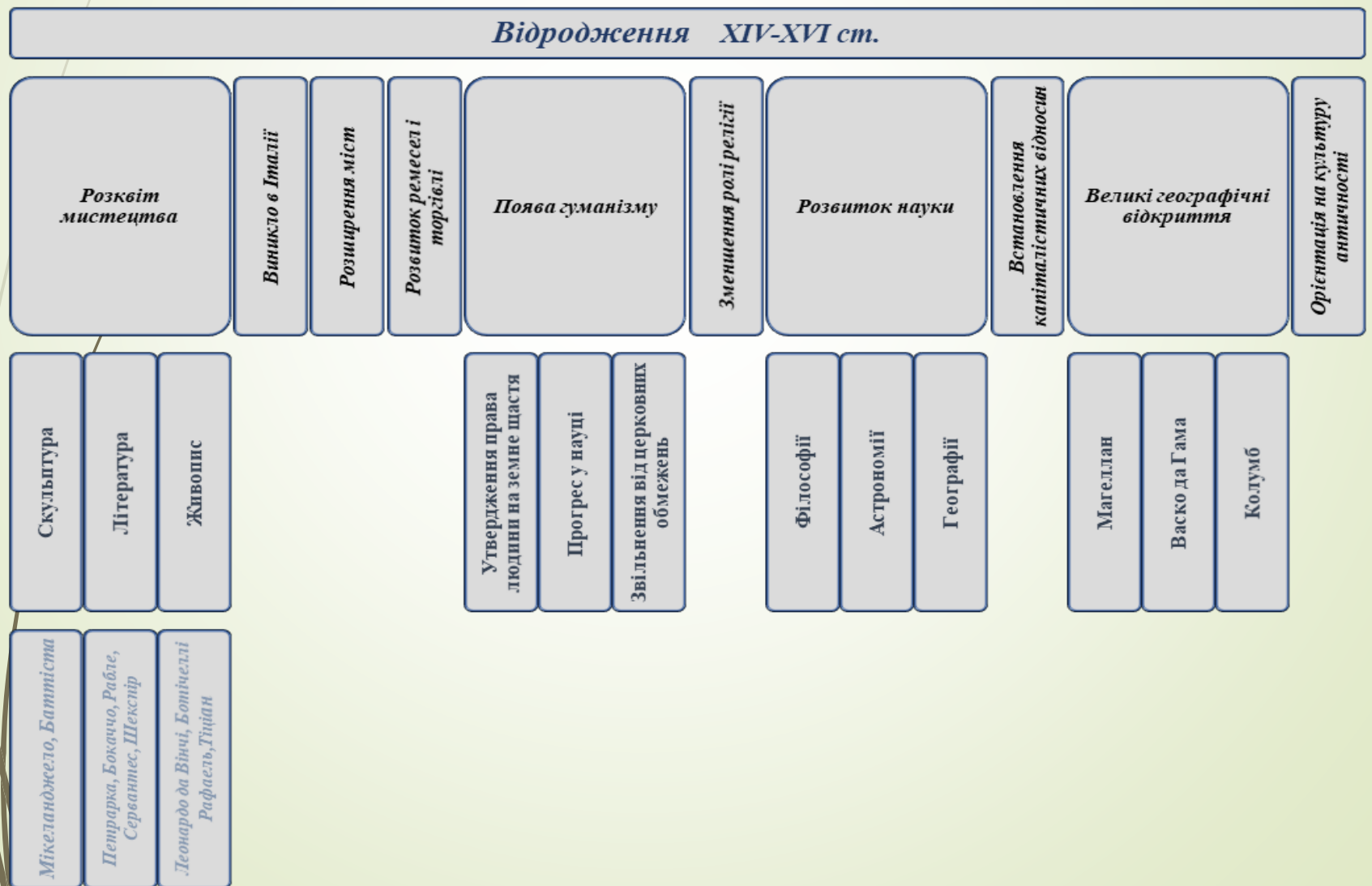
Тема. Езоп – засновник жанру байки. Алегоричний і повчальний характер його байок.

Застосування кластера на різних етапах заняття

1. Етап виклику

Вивчаючи тему «Доба європейського Відродження»

2. Етап осмислення

3. Етап рефлексії

Зразок кластера за системою образів роману

Р. Стівенсона «Острів скарбів».

Мультимедійні кластери

*"Є темні сили на землі,
але тим яскравішим
здасться світло"*
Ч. Діккенс

**"Деромантизація" злочинного
світу у романі Чарльза Діккенса
"Пригоди Олівера Твіста"**

**"Пригоди Олівера
Твіста"**

**Листок плюща
або шедевр Бермана**

*Підготували:
учениці 7-А класу
Козівської ЗОШ І-ІІІ ст. №2
Тетяна Атаманчук
Вікторія Тютюнник*

"Останній листок"

**Україна
в долі та творчості
зарубіжних письменників**

**Україна в долі
зубіжних письменни**

**Кавабата
Ясунарі
川端康成**
(14 червня 1899 — 16 квітня 1972)

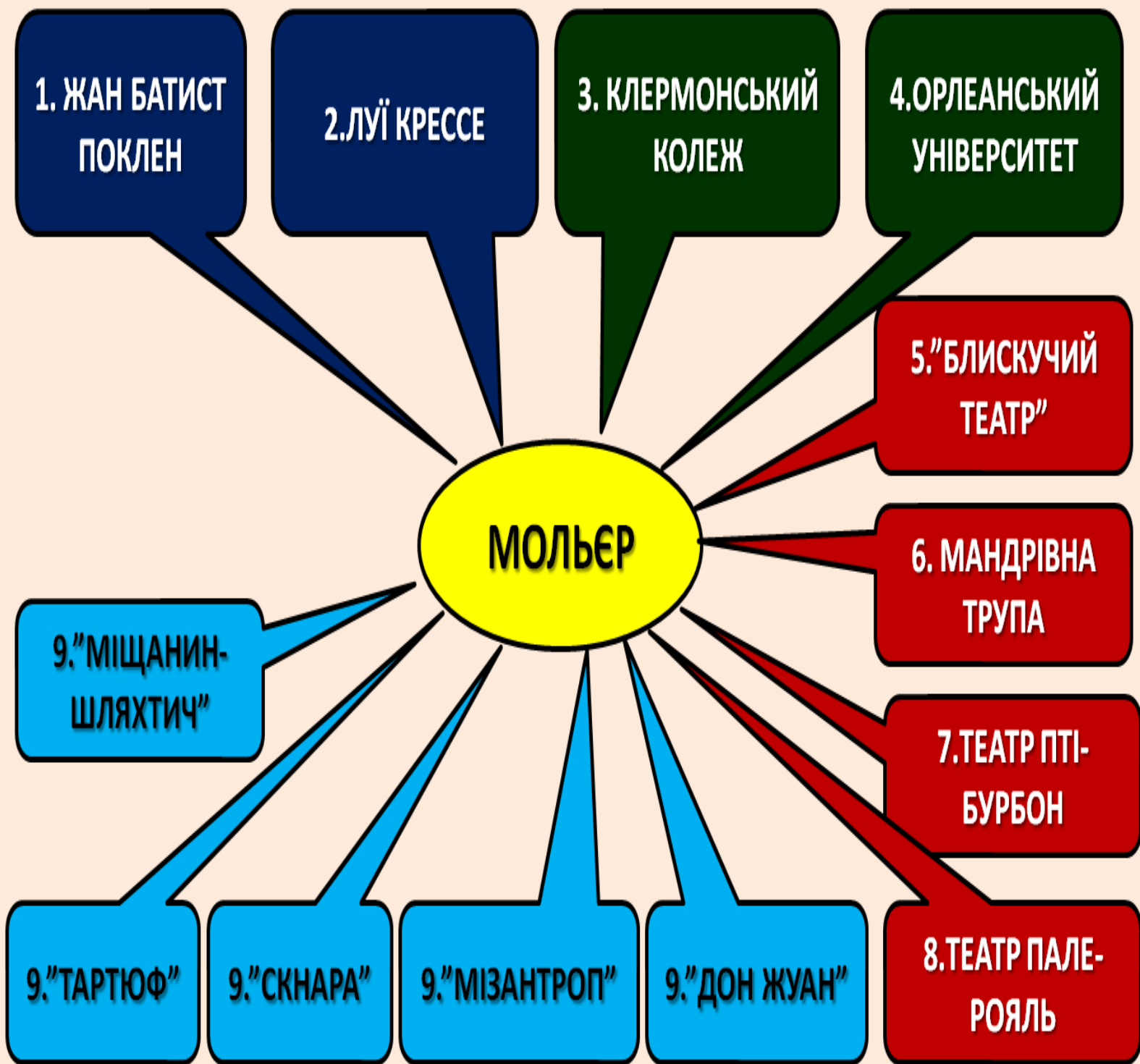
*Підготувала:
Отчманська Олена
7-А клас*

Приклади кластерів

Так

1. Саме завдяки цій подорожі, вони змогли по-новому подивитися одне на одного та порозумітися.

2. В екстремальній ситуації батько починає пізнавати свого сина.

3. Він задумується над тим, що і як сказати, щоб не образити дитину.

4. Деві побачив, що батько його любить.

Проблема

Чи потрібно було Бену брати свого сина Деві у небезпечну подорож?

Ні

1. Батько наражав на велику небезпеку і своє життя, і життя свого сина.

2. Бен займається небезпечною справою – підводною зйомкою акул.

3. Ніхто не знав, де вони знаходяться, тому що Бен змінив маршрут.

4. Він піддає ризику життя 10-річного хлопчика, заставляючи вести літак.

Мандрівка мумі-тролів

- Я впевнений
у цьому!

- Ліс, сад і
будиночок
стоять на
місці?

Печера

ДІМ

Мета: запобігти
загибелі Землі

Річка

Гранатова
долина

Річка

Самотні гори
Обсерваторія

Танцювальний
майданчик

Крамниця

Море

Ліс

пошук

пізнання

випробування

повернення

Засоби вираження

Синтетичні види мистецтва

Слово, об'ємне зображення, звук, рух

кіно

телебачення

театр

живопис

Мистецтво

музика

архитектура

хореографія

література

скульптура

фарби

будівлі

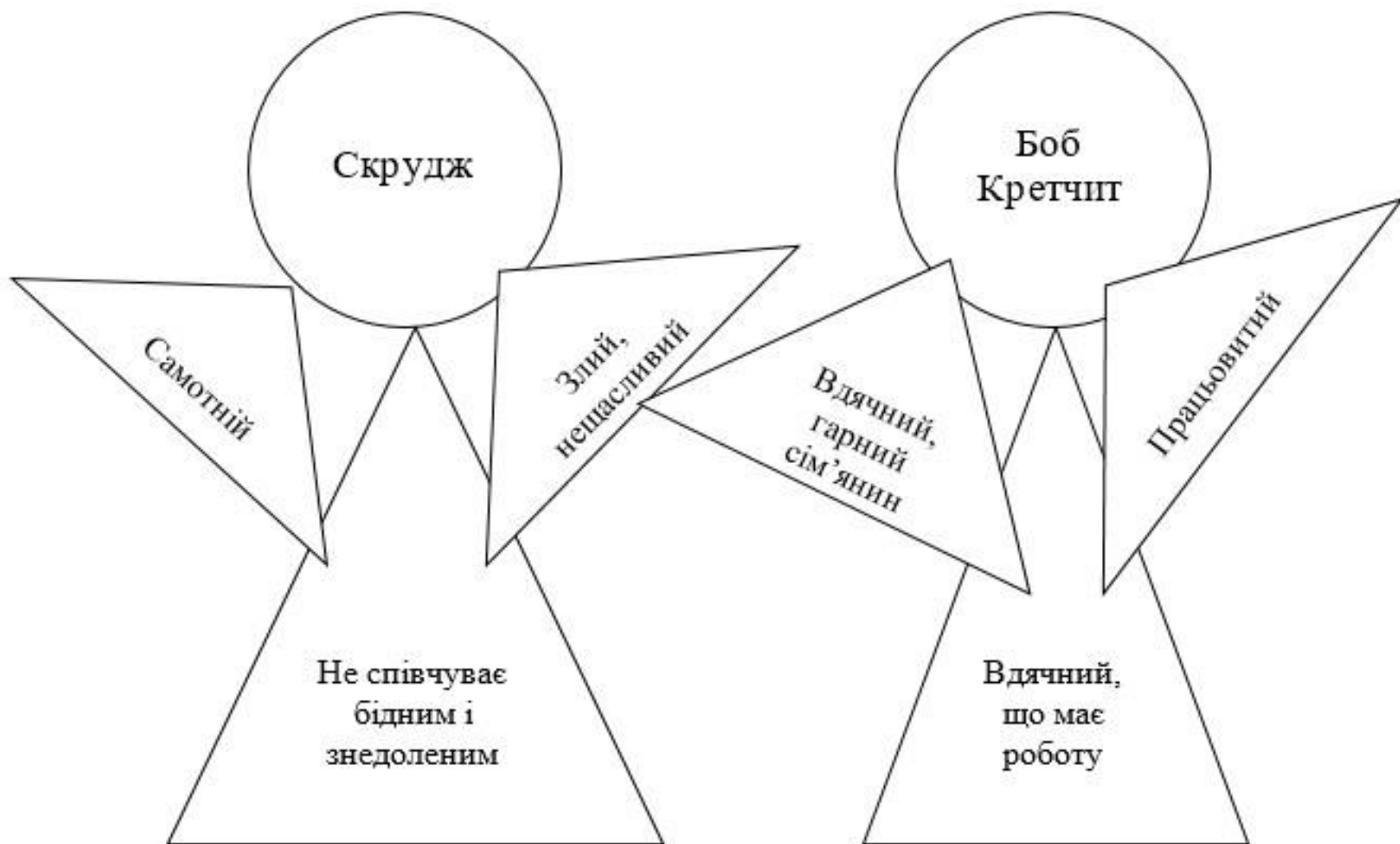
слово

об'ємне
зображення

рух

звук

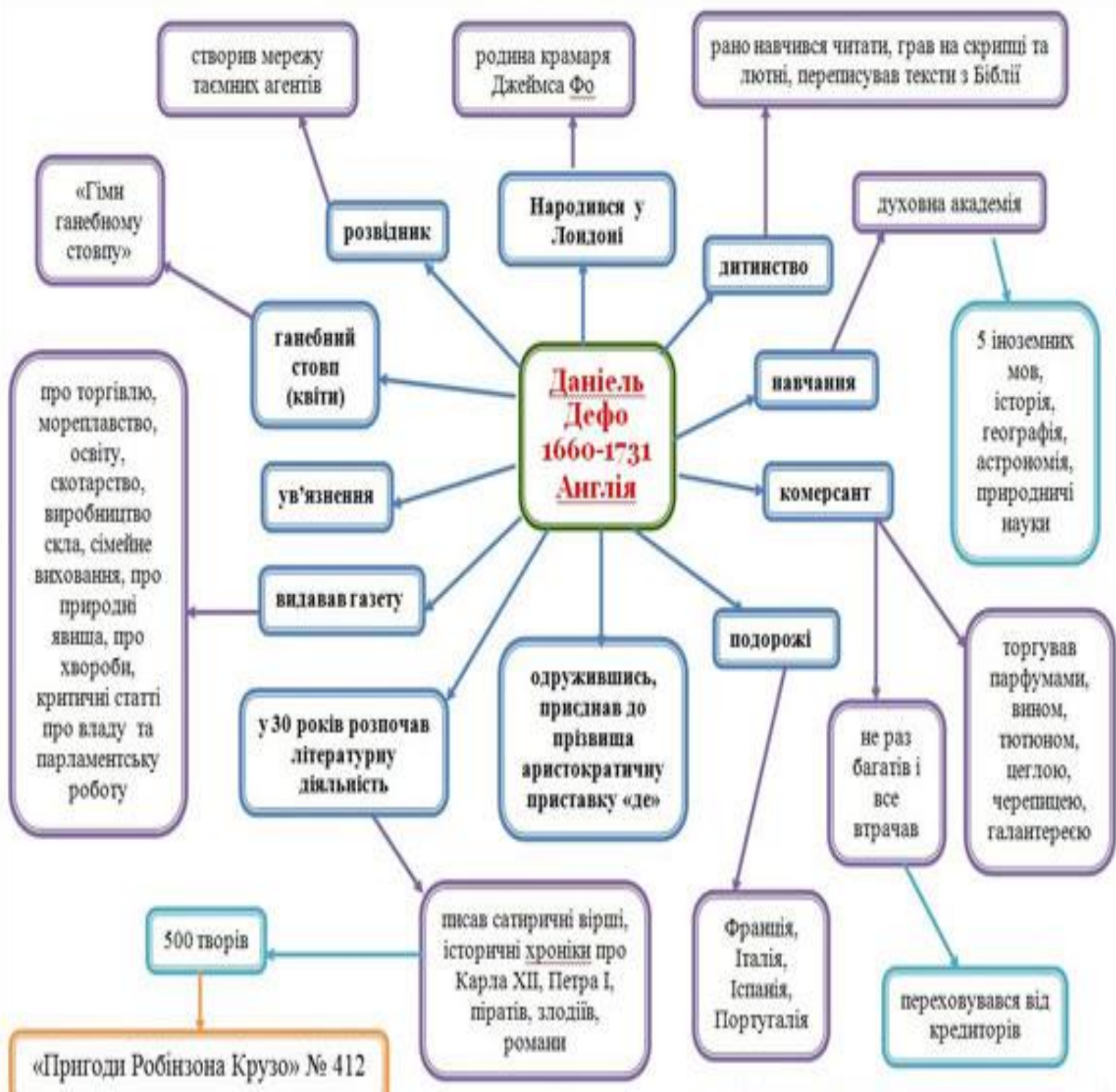

Не має друзів,
на радів
життю,
найбільша
цінність для
нього – гроші,
не спілкується
з рідними

Змівився
після
подорожі з
Духами: став
щасливим,
подружився з
племінником,
допоміг
хворому Тіму
і бідним

Любить
родину,
спілкується з
хворим сином

Цінує все, що
дарує доля

Прийом кластера

- розвиває системне мислення;
- вчить дітей систематизувати не тільки навчальний матеріал, а й свої оціночні судження;
- вчить виробляти і висловлювати свою думку;
- формують обстановку співробітництва;
- - розвиває навички одночасного розгляду кількох позицій, здатності до творчої переробці інформації.
  - дають свободу творчої діяльності.

Будь собою завжди!

*Ти знаєш, що ти – людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя – єдина,
Мука твоя - єдина, Очі
твої – одні.*

В.Симоненко